Kuva-arkistokurssi 30.9.2024

TEKIJÄNOIKEUKSISTA JA SOPIMUSKÄYTÄNNÖISTÄ KUVA-ARKISTOSSA

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

1. TEKIJÄNOIKEUDET KUVA-ARKISTOSSA

2. HENKILÖTIETOSUOJA JA KUVA-ARKISTOT

3. KUVA-ARKISTOAINEISTOJEN KÄYTÖSTÄ SOPIMINEN

TEKIJÄNOIKEUDET KUVA-ARKISTOSSA

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

VALOKUVAN 2 JURIDISTA KATEGORIAA:

TEKIJÄNOIKEUDET

- Suojaa taideteoksia
- **Suoja-aika 70v. tekijän kuolemasta**

LÄHIOIKEUDET

- Suojaa **”tavallisia valokuvia”** ja lisäksi mm. äänitteen valmistus, luettelojen ja tietokantojen suoja
- **Suoja-aika 50 vuotta valmistumisesta**
- Ei luoksepääsyoikeutta

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

TEOS

- Teos on *itsenäinen* ja *omaperäinen*
- Teos ”ylittää teoskynnyksen”
- Arvioidaan tapauskohtaisesti
- Esim. kirjallisten teosten ja perinteisen kuvataiteen teoskynnys yleensä matala – käyttötaiteen teoskynnys korkea
- Teoskynnyksen ylittyminen ratkaistaan teoksen syntyajankohdan kontekstissa. (Katariina Sorvari, OTT, immateriaalioikeuden yliassistentti, Turun yliopisto)
- Tekijänoikeusneuvostolta voidaan pyytää lausunto
- Viime kädessä ratkaistaan oikeudessa

”TEOSKYNNYS”

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

2003 Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että tämä kuva ei ylitä teoskynnystä.
Rashid Nasretdin 1952, Suomen valokuvataiteen museo

- Tekijänoikeusneuvosto 2018: Valokuva voi saada teossuojan, jos se ilmentää kuvaajansa omaperäisiä valintoja siten, että siitä välittyy kuvaajan näkemys kuvattavasta kohteesta.

- Valokuvateoksen tulee olla kuvaajansa henkisen luomistyön itsenäinen ja omaperäinen tulos siten, ettei kukaan muu olisi päätynyt samanlaiseen lopputulokseen samaa kohdetta kuvatessaan.

- Kuvaajan koulutus, ammattilaisuus, tekninen taito tai kuvan julkistusyhteys ei ratkaise teoskynnyksen ylittymistä

TEKIJÄLLE KUULUVAT OIKEUDET

Taloudelliset oikeudet

- Tekijällä on yksinoikeus määrätä **kappaleen valmistuksesta** (muuttamattomana tai muutettuna, pysyvästi tai tilapäisesti, käännöksenä tai muunnelmana, toisessa taidelajissa tai toista tekotapaa käyttäen)

- Tekijällä on yksinoikeus määrätä **teoksen julkaisusta ja yleisölle välittämisestä.** (Yksinoikeus esittämiseen raukeaa, kun kappale on tekijän suostumuksella luovutettu 1. kerran pysyvästi (myyty tai lahjoitettu). Tämän jälkeen julkinen esittäminen on sallittua (mm. näyttelyssä) – ei kuitenkaan julkaiseminen verkossa tai julkaisussa.)

- **Jälleenmyyntikorvaus** (koskee taideteoksen myyntiä)

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

TEKIJÄN MORAALISET OIKEUDET

Tekijän moraaliset oikeudet kieltävät muun muassa plagioimasta, väärentämästä tai käyttämästä loukkaavalla tavalla toisen teosta. Ne vaativat myös mainitsemaan tekijän nimen. Moraalisilla oikeuksilla suojataan tekijäpersoonaa.

- **Isyysoikeuden** perusteella tekijällä on hyvän tavan mukaisesti oikeus tulla mainituksi, kun teosta käytetään. Koskee myös tavallisia valokuvia.
- **Respektioikeus** kieltää teoksen muuntelun siten, että se loukkaa tekijän taiteellista arvoa tai omaperäisyyttä. Tavallisten valokuvien kohdalla tätä voidaan rajoittaa sopimuksella käyttötarkoituksen mukaan.
- **Luoksepääsyoikeus** (= kun tarpeen taiteellisen työn tai taloudellisen edun kannalta). Koskee vain teoksia, ei tavallisia valokuvia.
- **Klassikkosuoja** – OPM voi tekijän kuoleman jälkeen kieltää ”sivistyksellisiä etuja” loukkaavan esityksen

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

TEKIJÄNOIKEUSLAIN RAJOITUSSÄÄNNÖKSET

Mm.

- Sallittua kuvata kokoelmaan kuuluva, näytteille pantu tai myytäväksi tarkoitettu teos tiedotuksen tarpeisiin, painettuun luetteloon tai jos teos on pysyvästi julkiselle paikalle sijoitettu

- Sallittua julkaista kuva teoksesta arvostelevan tai tieteellisen tekstin yhteydessä ja päiväntapahtuman uutisoinnin yhteydessä (paitsi ko. tarkoitukseen tuotetut kuvat)

- Sallittua valmistaa muutama kopio yksityiseen käyttöön (laillisesta lähteestä)

- 2023: Teoksesta otettuun valokuvaan ei synny lähioikeutta (esim. arkistolle tai museolle), kun teoksen tekijänoikeussuojan voimassaolo on päättynyt

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

TEKIJÄNOIKEUDEN SIIRTYMINEN

- Tekijä voi sopimuksella luopua taloudellisista eduistaan (kopion valmistaminen, julkaisuoikeus) joko kokonaan tai osittain

- Moraalisista oikeuksista teoksen tekijä voi luopua vain rajoitetusti
  (tavallisen valokuvan tekijä voi luopua oikeuksistaan kokonaan)

- Tekijänoikeudet eivät automaattisesti siirry työsuhteessa työnantajalle.

- Oikeudenhaltijan kuoltua oikeudet siirtyvät perintönä hänen perillisilleen. Tekijä voi myös normaalisti testamentata oikeutensa.

SOPIMUSLISENSSI (ESIM. KUVASTO)

- Tekijä siirtää sopimuksella käyttöoikeuksien valvonnan esim. tekijänoikeusjärjestölle, joka myöntää käyttölupia asiakkaan puolesta
- Vaikutus ulotettu myös sopimussuhteen ulkopuolisiin tekijöihin

KRISTIAN RUNEBERG, 1959: PAUL ANKA LINNANMÄELLÄ. SVM **D2004:119/54/59/6/20**

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

AVOIMEN KULTTUURIN LISENSSIT

- Lisenssi on **immateriaalioikeuden alaisen** omaisuuden käyttöön oikeuttava sopimus.

- Tekijänoikeuksien haltijan määrittely siitä, **miten teosta saa käyttää, muunnella tai kopioida.**

- **Creative Commons** - maailmalla suosituin avointen sisältöjen lisenssi

  CC-BY (tekijä mainittava)
  CC-NC (ei kaupalliseen käyttöön)
  CC-ND (ei saa muunnella)

- **In Copyright - Educational Use Permitted (InC-EDU)**

- **Public domain** - tekijä luopuu kaikista oikeuksista. Tuotetta voi käyttää ja kopioida vapaasti. Tuotetta voi myydä maksua vastaan. Tuotteen tai sen osan voi lisätä johonkin toiseen tuotteeseen. (”no rights reserved”)

KÄYTTÄJÄN VELVOLLISUUDET

- Vastuu on käyttäjällä
- Jos tekijää ei tiedetä, on käyttäjän velvollisuus pyrkiä selvittämään tekijä.
- ”Orvot” valokuvat: jos tekijää ei löydetä, kuvaa voidaan käyttää, mutta käyttäjän omalla riskillä – mikäli oikeuden omistaja ilmaantuu käyttäjä on velvollinen maksamaan julkaisusta korvauksen.

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

JOURNALISTILIITON JA FINNFOTON TEKIJÄNOIKEUSOPAS 2024

Käytännön opas valokuvaajan tekijänoikeudesta

Maria Rehbinder
Mari Pesola

Tämä opas on lyhyt johdanto tekijänoikeuskysymyksiin. Se ei korvaa asiantuntevan lakimiehen apua esimerkiksi sopimuksen laatimisessa. Lisätietoja voi hakea sivuston lopussa luetellusta kirjallisuudesta sekä alan järjestöiltä.

FINNFOTO JOURNALISTILIITTO
http://finnfoto.fi/ https://journalistiliitto.fi/fi/

HTTPS://JOURNALISTILIITTO.FI/FI/TYOEHDOT-JA-ETIIKKA/TEKIJANOIKEUDET/VALOKUVAAJAN-TEKIJANOIKEUSOPAS/

FINNFOTON OPAS VALOKUVAN KÄYTTÄJÄLLE

(TÄMÄ ON HYVÄ LINKKIVINKKI MYÖS KUVAPALVELUASIAKKAILLE)

FINNFOTO

JÄRJESTÖ + APURAHA + TYÖKALUT JA OPPAAT + VALOKUVAN KÄYTTÄJÄN OPAS AJANKOHTAISTA YHTEYSTIEDOT

Hae

/ Työkalut ja oppaat / Valokuvan käyttäjän opas

Valokuvan käyttäjän opas

Valokuvan käyttäjän opas, taso 1

MUISTA!

- Valokuvaajan lupa
- Valokuvaajan nimi

Valokuvan käyttäjän opas, taso 2

Hyvä valokuvan käyttäjä! Valokuvan käyttäjänä muista:

https://finnfoto.fi/tyokalut-ja-oppaat/valokuvan-kayttajan-opas/

LÄHTEITÄ TEOSKYNNYSKYSYMYKSEEN

- IPR University Centerin verkkolehden artikkeli valokuvan tekijänoikeudesta:

https://iprinfo.fi/artikkeli/mestariteoksista-tusinaotoksiin-valokuvat-ja-tekijanoikeus/

- Kuvasto ry:n Tekijänoikeuden ABC:

https://kuvasto.fi/kuvaoikeuksien-abc/

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

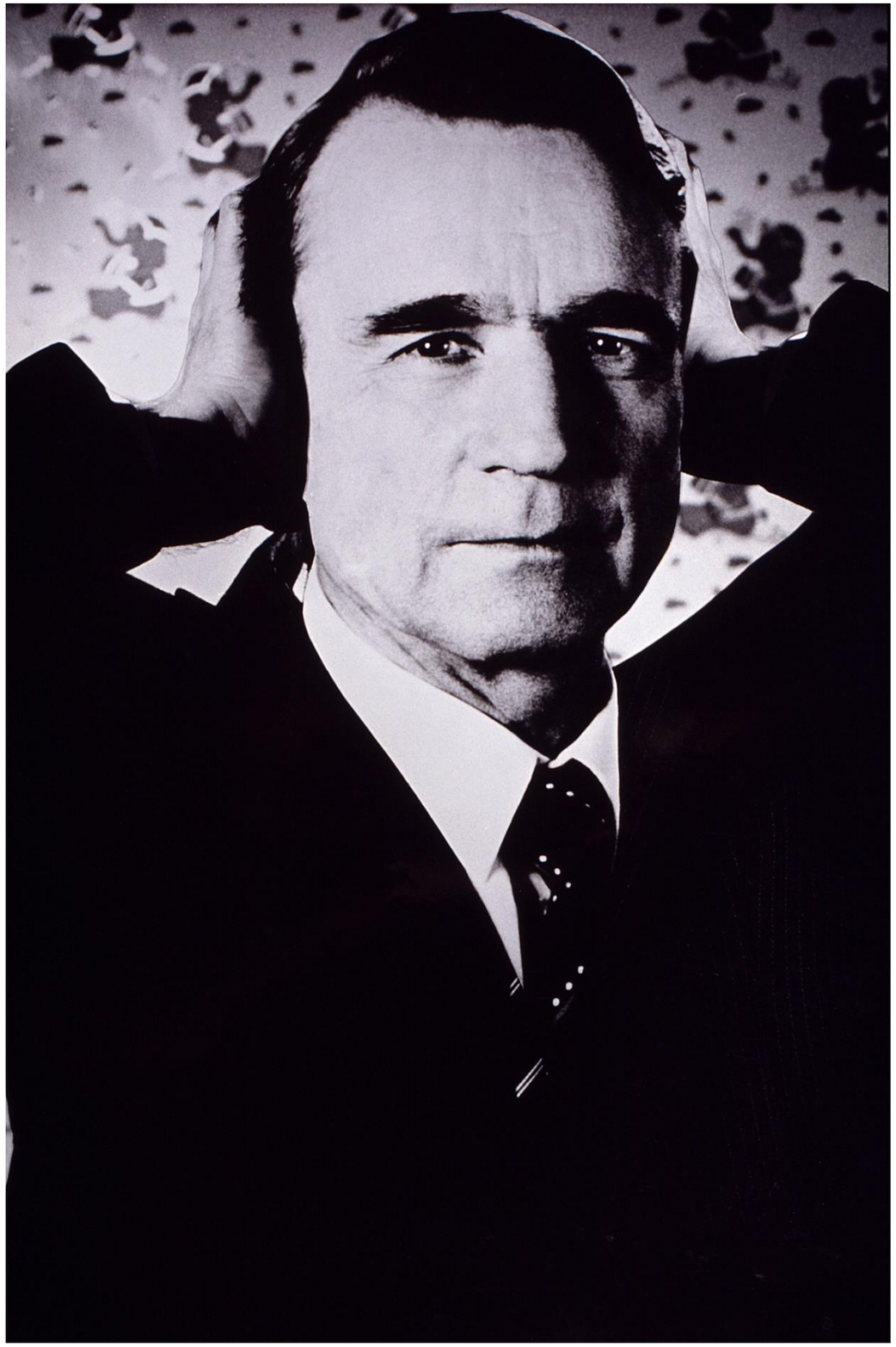

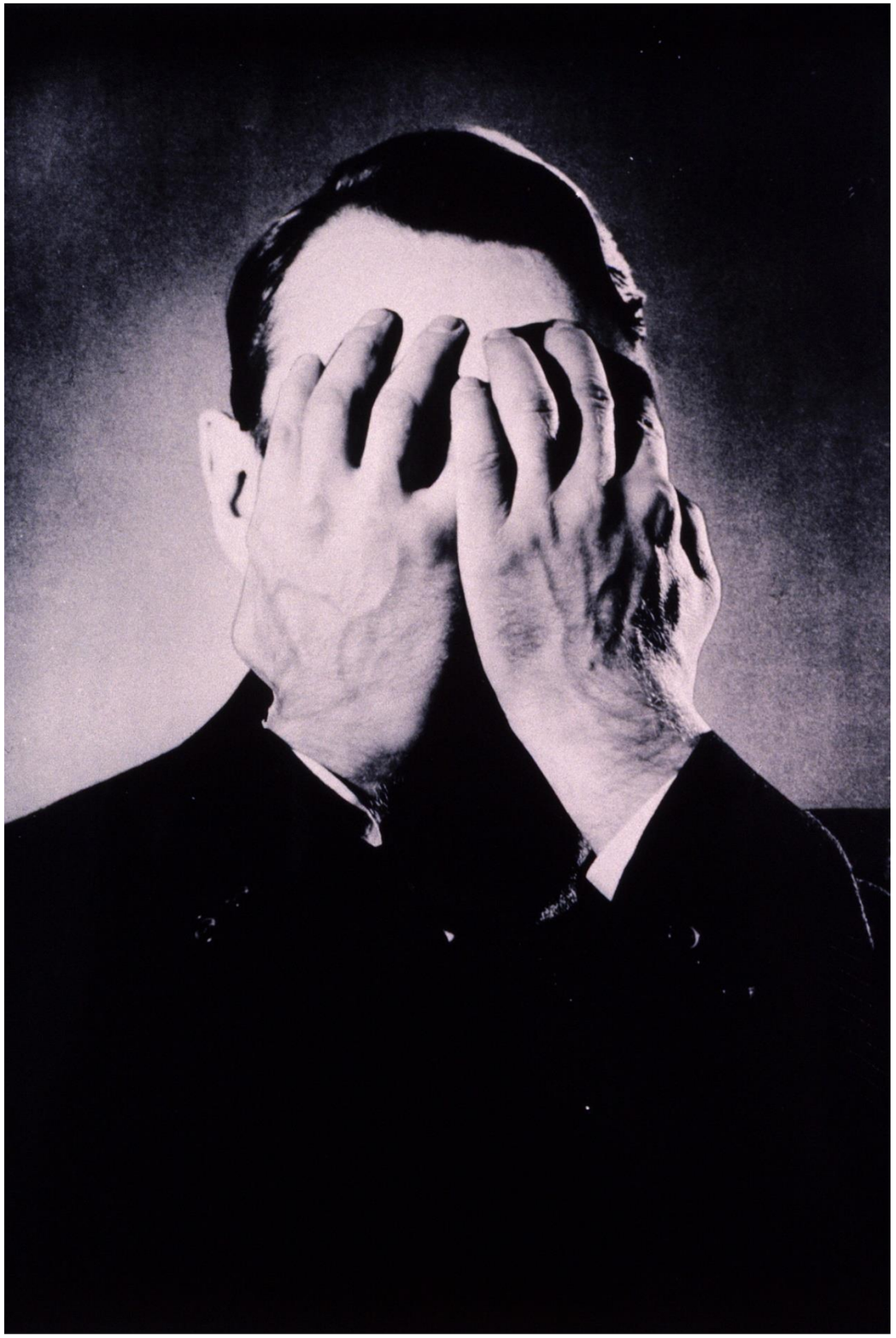

Stefan Bremer: No comments, 1989-1990. SVM D1998:101/113-114

HENKILÖTIETOSUOJA JA KUVA-ARKISTOT

TIETOSUOJA-ASETUS JA -LAKI

- Tietosuoja-asetus 2016, tietosuojalaki 2018
- Henkilötieto = mikä vain tieto, jonka perusteella yksilö voidaan tunnistaa
- Henkilötietojen käsittely on normitettua, kun tiedoista muodostuu rekisteri (kuten museon tiedotusrekisteri tai museon tai arkiston kokoelmanhallintajärjestelmän luettelointitiedot
- Rekisterinpitäjä saa käsitellä henkilötietoja vain tietosuoja-asetuksessa säädetyillä **perusteilla.**

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

VALOKUVA JA HENKILÖTIETOSUOJA

- **Valokuva, josta elossa oleva henkilö on tunnistettavissa = henkilötieto**
  -> sovelletaan henkilötietosuojalakia.

- **Ei koske kuolleita**, mutta: kuolleille voi kuulua ”epäsuora suoja”

- Tietosuojavaltuutetun toimiston linjaus, jossa henkilökuva määritellään henkilötiedoksi, verkkojulkaisussa: ”Valokuva ja yksityisyyden suoja henkilötietolain kannalta” 27.7.2010

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

Valokuvataiteen museon Insta-Suomi – somekuvatallennushankkeen satoa.
Kuva: Irja Leino, 2016. Suomen valokuvataiteen museo

KUVA-ARKISTOJEN PERUSTE ”KÄSITELLÄ HENKILÖTIETOJA” ELI SÄILYTTÄÄ JA JULKAISTA HENKILÖKUVIA

- **yleistä etua** koskevan tehtävän suorittaminen
- **henkilön suostumus** (tätä ei suositella ensisijaisena perusteena museoiden ja arkistojen osalta, koska suostumuksen voi perua)

TARPEELLISUUS

- Tarpeellisuusvaatimus tarkoittaa, että henkilötietoja sisältävillä aineistoilla on oltava **tutkimuksellista tai kulttuuriperintöön liittyvää** arvoa, jotta niitä voidaan käsitellä arkistointitarkoituksessa.
- tutkimusaineistosta tulee usein ajan saatossa kulttuuriperintöä
- **arvonmääritys- ja tulkintaoikeus**: museolla/arkistolla on oikeus päättää, täyttyykö tarpeellisuusvaatimus.

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

OTE SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEON KOKOELMATIETOKANNAN REKISTERISELOSTEESTA

3. Rekisterin nimi

Suomen valokuvataiteen museon **kokoelmatietokanta.**

4. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus (rekisterin käyttötarkoitus)

Henkilötietoja tallennetaan ja käsitellään osana Suomen valokuvataiteen museon kokoelmanhallintaprosessia. Museon toiminnan tarkoituksena on dokumentoida ja tallentaa kokoelmaan liittyviä tietoja mahdollisimman kattavasti. Henkilötietojen käsittely on tarpeellista tämän tehtävän toteuttamiseksi. Kokoelmatietokantaan tallennetaan henkilötietoja osana kokoelmanhallinnan ja objektien luetteloinnin prosesseja. Henkilötietoja kerätään yleisen edun mukaisia arkistointitarkoituksia, tieteellisiä, taiteellisia ja historiallisia tutkimustarkoituksia ja tekijänoikeustietojen selvittämistä varten. Henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena on tallentaa kulttuuriperintöaineiston provenienssitieto ja muut aineistoon liittyvät tiedot mahdollisimman kattavasti sekä turvata objektin tekijän käyttö- ja tekijänoikeuksien toteutuminen.

Käsittelyn oikeusperuste

Käsittely perustuu Museolakiin (1992/729) sekä EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (679/2016) 6 artikla kohtien 1 a. ja 1 e mukaisen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseen.

Tietokanta toteuttaa Suomen valokuvataiteen museon tehtävää valtakunnallisena erikoismuseona. Museolla on vastuu huolehtia erikoisalansa (valokuva) museokokoelmiin liittyvän tiedon saatavuudesta ja antaa asiantuntija-apua toimialaansa (valokuva) liittyvissä kysymyksissä.

5. Rekisterin tietosisältö

Rekisteri koostuu Valokuvataiteen museon sähköisestä kokoelmatietokannasta sekä museon sähköisessä ja fyysisessä arkistossa sijaitsevista aineistoon liittyvistä dokumenteista. Sähköinen tietokanta koostuu useasta toisiinsa linkitetystä osatietokannasta: hankintaerätietokannasta, jossa säilytetään tietoja osakokoelmiin liittyvistä henkilöistä; valokuvakannasta, jossa säilytetään tietoja yksittäisiin valokuviin liittyvistä henkilöistä; valokuvaajatietokannasta, jossa säilytetään tietoja yksittäisistä valokuvaajista, sekä valokuvaamotietokannasta, jossa säilytetään tietoja kuvaamojen toimintaan liittyvistä henkilöistä.

Henkilötietojen avulla hallitaan museo-objekteihin liittyviä valmistus-, käyttö-, omistus-, tekijänoikeus-, ja lahjoitustietoja sekä objektien kuvasisältöön liittyviä kontekstitietoja.

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

ERITYISEN SUOJAN ALAISEKSI MÄÄRITELTY

- Ihmisen syntyperä / etnisyys
- Poliittinen tai uskonnollinen vakaumus
- Seksuaalinen suuntautuminen
- Rikos ja rangaistus
- Terveydentila ja hoidot
- Sosiaalihuollon tarve

→ arkistoilla oikeus käsitellä näitäkin tietoja, mutta julkaisemisessa oltava erityisen huolellinen

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

TIETOSUOJA KAM-SEKTORILLA -SUOSITUS

TIETOSUOJA KAM-SEKTORILLA

Suositellut toimintatavat henkilötietoja sisältävien aineistojen käsittelyyn kirjastoissa, arkistoissa ja museoissa, verkossa saatavilla:

https://musiikkiarkisto.fi/kam/wp-content/uploads/2020/10/Tietosuoja-KAM-sektorilla-v1_1.pdf

KAM-juridiikkaryhmän Tietosuoja-seminaarin tallenne katsottavissa:

https://musiikkiarkisto.fi/kam/tarkoitus-ja-tehtavat/kannanotot/

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

KOTISEUTULIITON TIETOPAKETTI TIETOSUOJASTA

- https://kotiseutuliitto.fi/wp-content/uploads/2019/06/TIETOSUOJA-ja-paikallismuseot-tulostusversio.pdf

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

KUVA-ARKISTOAINEISTOJEN KÄYTÖSTÄ SOPIMINEN

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

SOPIMINEN

MISTÄ SOVITAAN?

-Aineiston fyysisestä omistuksesta (tai lainasta, deponoinnista)

-Aineiston käytöstä

MILLOIN SOVITAAN?

-Kun aineisto siirtyy arkistoon (mahdollisimman pian!)

-Kun huomataan, että sopimusta ei ole tai se on puutteellinen

SOPIMUSVAPAUDEN PERIAATE:

Melkein mistä tahansa voi sopia ja sopimuksen muoto on vapaa.

(Rajoituksena se, että teoksen tekijä ei voi kokonaan luovuttaa moraalisia oikeuksiaan muille.)

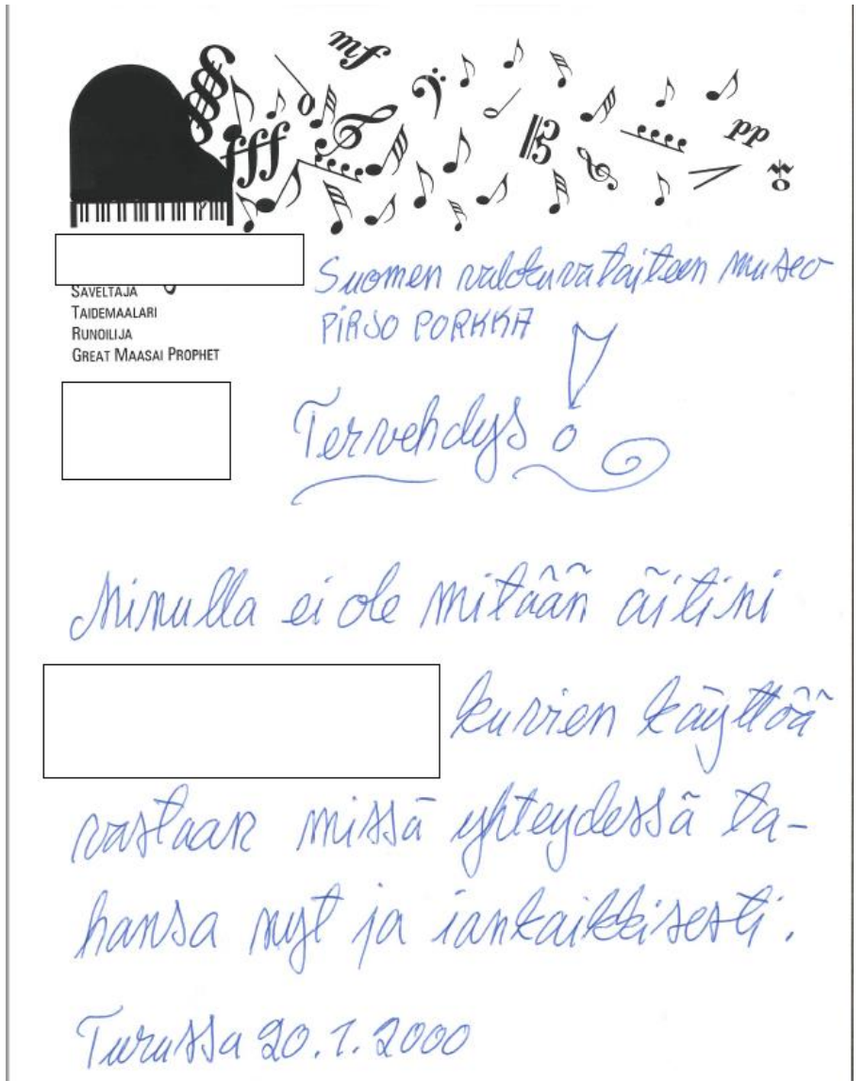

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

“A Verbal Contract Isn’t Worth the Paper It’s Written On”

-sananlasku

Suullinen ja kirjallinen sopimus ovat molemmat päteviä.
Suullinen sopimus on kuitenkin vaikeasti todennettavissa.

Matti Koivumäki, 1972. SVM D2002:109/2094

VALOKUVIEN LUOVUTTAJILLA ON ERILAISIA INTRESSEJÄ

Taloudelliset intressit

Elämäntyön säilyttäminen

Näkyvyys ja tunnettuus

Yrityksen, yhteisön tms. historian säilyttäminen

Oman käytön mahdollistaminen luovutuksen jälkeenkin

Museon/arkiston käyttöoikeuksien rajoittaminen

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

MUISTIORGANISAATION INTRESSIT

Suunnitelmallinen, kokoelmapolitiikan mukainen kartunta

Valokuva-aineiston riittävän laajat käyttöoikeudet omassa toiminnassa:
esim. kokoelmahallinta, näyttelyt, julkaisut, tutkimus, yleisötyö, asiakaspalvelu, tuotteistaminen

Tasapaino kokoelman käytettävyyden, työllistävyyden ja merkittävyyden välillä

Mahdolliset taloudelliset intressit?

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

KOHTAAVATKO LUOVUTTAJAN JA VASTAANOTTAJAN NÄKEMYKSET?

Henrik Duncker & Yrjö Tuunanen: Viljelijän sopimus, 1991-93. SVM D1997:7/5

Aineiston luovuttajilla voi olla ääneen lausumattomia odotuksia ja oletuksia siitä, miten museo toimii (esim. museon intresseistä, toimintatavoista, resursseista)

Selkeä kirjallinen sopimus edistää molemminpuolista ymmärtämystä ja auttaa ehkäisemään myöhempiä ristiriitatilanteita

Kirjallinen sopimus on lisäksi organisaatiolle mahdollisuus avata ja perustella niitä periaatteita, jotka ohjaavat sen kokoelmatoimintaa (”Tämän sopimuksen tarkoituksena on…”)

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

1. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Tällä sopimuksella Suomen valokuvataiteen museo ja valokuvateosten tekijänoikeuksien omistaja sopivat niistä periaatteista, joilla Suomen valokuvataiteen museo voi käyttää kokoelmiinsa kuuluvia teoksia omassa toiminnassaan. Lisäksi tällä sopimuksella voidaan sopia käyttöoikeuksien välittämisestä kolmansille osapuolille.

1. SOPIMUKSEN TAVOITTEENA ON:

- Turvata tekijän alkuperäisaineiston säilyvyys
- Selkeyttää valokuvien käyttöön ja tekijänoikeuksiin liittyviä juridisia ja käytännön kysymyksiä
- Helpottaa tekijän kuvien laillista käyttöä kaikkiin hyväksyttäviin tarkoituksiin kuten tutkimukseen, opetukseen, tiedotukseen, julkaisutoimintaan ja audiovisuaaliseen toimintaan.
- Vähentää kuvien laitonta käyttöä ja täten toimia esimerkkinä tekijänoikeuslain soveltamisesta
- Edistää museon asemaa tekijän valokuvien säilyttäjänä ja tutkijana

Aineiston käyttö ja arkistointi

Haastattelu- ja kuva-aineisto arkistoidaan Suomen valokuvataiteen museon kokoelmiin, sekä valtakunnalliseen tallennus ja kokoelmayhteistyöhön (TAKO) osallistuvien museoiden yhteiseen Suomi-kokoelmaan, joissa se on hankkeeseen osallistuvien museoiden käytössä yleisten tallennusperiaatteiden mukaisesti. Tämä voi tarkoittaa aineiston ja sen osien käyttöä ja luovuttamista tutkimus-, opetus-, näyttely-, tiedotus- ja julkaisutoimintaan, myös digitaalisessa muodossa. Mahdollisesta kaupallisesta käytöstä sovitaan erikseen. Aineiston käyttäjä vastaa siitä, että aineistoa ei käytetä haastateltavaa tai hänen omaisiaan loukkaavassa tai vahingoittavassa tarkoituksessa. Tarvittaessa Suomen valokuvataiteen museo noudattaa salassapidon velvoitetta siten, että haastateltava ei ole mahdollista tunnistaa.

SUOSTUMUS

Annan luvan siihen, että minua koskeva haastattelu- ja valokuva-aineisto, joka kerätään pimiödokumentointihankkeen yhteydessä vuonna 2012, saadaan tallettaa Suomen valokuvataiteen museon kokoelmiin ja sitä voidaan käyttää tämän sopimuksen mukaisesti.

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

AIVAN ALUKSI

On selvitettävä, kuka valokuva-aineiston omistaa

Entä kuka omistaa aineiston tekijänoikeudet, mikäli ne ovat voimassa

Sisältääkö aineisto teoksia, ”tavallisia valokuvia” vai molempia?

Selvitettävä onko olemassa aineistoa koskevia (aikaisempia) sopimuksia: omistuksesta, käyttöoikeuksista, tekijänoikeuksista

Älä viivyttele sopimisen kanssa!

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

SOPIMUS TEKIJÄNOIKEUDEN/LÄHIOIKEUDEN OMISTAJAN KANSSA

Oikeudet aineiston julkaisuun ja kappaleen valmistukseen (näyttelyvedokset yms.)

Oikeudenomistaja voi säilyttää tekijänoikeudet itsellään, mutta luovuttaa museolle erikseen sovitut käyttöoikeudet

Museolle voidaan myös sopia oikeus välittää aineistoa kolmansille osapuolille (kuvapalvelu/asiakaspalvelu).

Oikeudenomistaja voi myös luovuttaa aineiston museolle täysin oikeuksin – korvausta vastaan tai korvauksetta

Reino Loppinen: Wäinö Aaltonen, 1954. SVM D1982:20/7

SOPIMUS PERIKUNNAN KANSSA

Usein yksittäinen henkilö toimii perikunnan edustajana, jolloin on syytä pyytää valtakirjat muilta perikunnan jäseniltä

Perunkirjaote voidaan pyytää sopimuksen liitteeksi

Jälkeläiset voivat myös esittää toiveen aineiston vapaasta käytöstä omassa toiminnassaan

Jälkeläiset toivovat usein kopioita omaan käyttöön

Ei ”piikki auki digitoinnissa” -lupauksia!

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

SOPIMINEN HENKILÖTIETOSUOJAN NÄKÖKULMASTA

Jos aineisto on luonteeltaan yksityistä, esim. perhepiirissä kuvattua,
museon voisi olla syytä sopia käytöstä myös kuvissa esiintyvien henkilöiden kanssa, mikäli mahdollista. Tällöin museo välttyy vaikeilta henkilösuojakysymyksiltä.

Kokoelma-amanuenssit Fritze ja Sipponen sekä konservaattori Sallas tutustuvat valokuvaajan jäämistöön

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

YRITYKSET, YHDISTYKSET JA MUUT JULKISET TOIMIJAT

Haluavat usein luovuttaa tilaa ja resursseja vievän arkiston.

Sovittava käyttöehdot niin, että kokoelman hoito ja luovuttajan palvelu eivät kuormita liikaa.

**Kuka tai ketkä aineiston ovat kuvanneet?
Yleensä valokuvaajia on useita.**

**Jos tekijänoikeudet ovat voimassa, kuka ne omistaa?
Ovatko kuvat syntyneet työsuhteessa vai hankittu kertajulkaisu-oikeudella?**

SUOMEN
VALO
KUVA
TAITEEN
MUSEO

KERÄILIJÄN KOKOELMA

Keräilijä on todennäköisesti kiinnostunut siitä, että valokuvia käytetään monipuolisesti museon työssä

Teoskokoelman kohdalla omistajalla voi olla vaatimuksia kokoelmien esittämisen/näkyvyyden suhteen

On hyvä sopia, kuinka kokoelman nimi / lahjoittaja ilmoitetaan kuvan käytön yhteydessä

Omistusoikeus ei anna oikeutta luovuttaa käyttöoikeuksia, eli niistä sovittava tekijöiden kanssa erikseen

Erja Hannula ja Jorma Hinkka lahjoituskokoelmastaan tehdyn näyttelyn avajaisissa Valokuvataiteen museossa

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

MUITA TARPEELLISIA SOPIMUKSIA

Sopimus muun kuin kokoelmaan kuuluvan aineiston käytöstä (esim. tutkimuskäyttöön kuvattu muiden omistama aineisto)

Nauhoitetun tai videoidun haastattelun käyttösopimus

Lainasopimukset

Valokuvataiteen museon kokoelma-amanuenssi Leena Sipponen, valokuvaaja Marko Rantanen ja museologian opiskelija Niina Ala-Fossi käyvät läpi museon sopimuspapereita

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

LOPUKSI

Sopimuksista kannattaa tehdä mahdollisimman yksiselitteisiä ja konkreettisia

Sopimuksen yhteydessä on käytävä selväksi, mitä aineistoja se koskee: D-numerot, lista sopimuksen liitteenä tms. -Eri sopimukset kokoelman eri osille, esim. teoksille ja tavallisille valokuville?

Sopimuksista kannattaa pyrkiä tekemään myös mahdollisimman pitkäikäisiä (poikkeuksiakin on, esim. deponoinnit): voimassa ”kunnes tekijänoikeudet ovat rauenneet ja kuvien käyttö vapautunut”

Sopimusten johdonmukainen arkistointi skannattuna ja paperisena!